

Materiály k samostudiu

Středa 10.6. 2020

Třída 9.D

ČESKÝ JAZYK

ČESKÝ JAZYK (MLUVNICE)

Přečti si poučení a vypracuj jednotlivé úkoly

HLÁSKY

1. Na konci slov se některé souhlásky vyslovují jinak, než se píší. Dopln do textu chybějící písmena, odůvodni pravopis (pomáhej si jinými tvary téhož slova: *had – hada*).

ku_ chlé_, zapla_ náku_, Eli_ka, jedovatý ha_, odjez_ vlaku, bílá labu_, odvar z kopř_i, Rudo_l_ II., prova_, starý mro_, kře_ký koláč, tr_ trávy, chutný tvaro_, sever a jl_, nejede výta_, vojenský sou_, starý hro_, bu_ hodný, měděný drá_, líná ve_, červená kre_, nocle_, podr_ ten sešit

Hlásky jsou nejmenší zvukové jednotky lidské řeči. Dělí se na **samohlásky** (tóny) a **souhlásky** (šumy). Seskupují se do slabik a slabiky zase do slov. V psaném projevu se hlásky zaznamenávají pomocí písmen. Zvukovou stránkou jazyka se zabývá **fonetika**.

Spisovná čeština má **pět samohlásek** (*a, e, i, o, u*), které podle trvání dělíme na **krátké a dlouhé**. V psaném projevu označujeme délku čárkou nebo kroužkem (*á, é, í, ó, ú, ů*). Délka samohlásek je velmi důležitá, protože mění význam slova (srovnej: *váha – váhá, krutá – krůta*). Pro samohlásku *i* máme v českém jazyce dvě písmena *i, y*. Kromě samohlásek se v některých slovech vyskytuje také **dvojhláska ou** (*vedou, louka, kouzlo*). Dvojhlasiky **au, eu** se vyskytují ve slovech cizího původu a v citoslovcích (*au, auto, euro*).

Český jazyk obsahuje **25 souhlásek** (konsonant), které dělíme podle různých hledisek:

a) dle pravopisného hlediska na **tvrdé, měkké a obojetné**;

b) dle činnosti hlasivek na **znělé a neznělé** (při vyslovnosti znělých se hlasivky rozkmitají, při vyslovnosti neznělých hlasivky nekmitají).

párové	znělé	b	v	d	đ	z	ž	g	h	dz	dž	ř	tvrdé	h, ch, k, r, d, t, n
	neznělé	p	f	t	f	s	š	k	ch	c	č	ř		měkké
nepárové	pouze znělé	m	n	ň	j	l	r	obojetné	b, f, l, m, p, s, v, z					

Souhláska *ř* může být znělá i neznělá: na konci slova nebo v sousedství neznělých hlásek je *ř* neznělé (*tvář, křik*), zatímco například ve slově *řízek* vyslovujeme *ř* zněle. Neznělé hlásky *c* a *č* se někdy vyslovují zněle jako *dz* a *dž*, např. *lecko* [ledzgo], *léčba* [ledžba].

Základem každé **slabiky** je samohláska, dvojhláska nebo slabikotvorná souhláska (*má-ma, hous-ka, skr-čí-la, vl-čí-ce, se-dm*). **Otevřené slabiky** jsou zakončeny samohláskou (*pa-ra*), **zavřené slabiky** jsou zakončeny souhláskou (*lad-nost*).

2. a) Následující slova a slovní spojení jsou zapsána tzv. **fonetickým přepisem** (jak se vyslovují). Přepiš je podle pravopisných zásad.

mňenit se, vjetrno, fčera, uš ho dobjehnou, ňigdo, zapomněli, poviná školří docháska, vjetef, viřte

b) Označ slova, v nichž se počet hlásek nerovná počtu písmen.

3. a) Vysvětli významy slov lišících se délkou samohlásky.

a) slíva – slívá   c) spala – spála   e) kraji – krájí   g) hraná – hrana
b) vada – váda   d) kras – krás   f) pata – pátá   h) mýlí – myli

b) Užij slova ve větách.

c) Uveď další slova lišící se délkou samohlásky.

4. Dopln do slov *ú/ů/u*.

kult_mí, léčebná k_ra, _sti řeky, literat_ ra, korekt_ra, fakt_ra, trib_na, _rodná p_da, mnoho _kol_, přez_vky, k_ ra z několika strom_, d_vtip, nahor_ a do_l_, sm_la, ne_ prosný osud, za_pět bolestí, podh_fi Jeseník_, bez_ročná p_řka, z_častnit se jednání, p_l hodiny, dolno_jezdský, Karl_v d_m

5. Dopln do slov *ě/je*.

Máme záhon s p_knými kv_tinami. Zv_tšuje se množství případů nev_ry. Procházka p_šky po m_stě nabízí různé v_my. Kuř byl tak ob_mný, že ho musel zednout ob_ma rukama. Neob_dnávej si ob_d v b_žné restauraci. V_zd do sřeženého ob_ktu byl úsp_šný. Odb_r krve v ní vyvolal nap_tí.

6. a) Ke každé slabice přidej libovolný počet slabik tak, aby vznikla různá slova.

– DAT –   – LO –   – VOZ –   – MOC –   – LET –   – DÁ –   – RU –

b) Rozlišuj ve vytvořených slovech slabiky otevřené a zavřené.

MATEMATIKA PS str. 178 A - 3, A - 4, A - 5.

NĚMECKÝ JAZYK

1. POSLECH S NĚMECKÝMI TITULKY (podívat se na odkaz)

<https://www.youtube.com/watch?v=qBWyl5Dn70&list=PLGQBKSq2HITf3Px13eDGBgmJEeXfWa3wC&index=37>

2. UČEBNICE S. 142 (naučit se infinitiv, český význam, perfekt a **präteritum** – opakovat celý seznam sloves)

3. ŠKOLNÍ SEŠIT (vypiš **präteritum** a **perfekt** následujících sloves do školního sešitu)
dát, myslet, přinést, dostat, začít, skončit, zapomenout, stát se

RUSKÝ JAZYK

7.lekce – Lekce na přání, opakování

1. Práce s textem – učebnice str. 109 – „E-mail můžu“ (e-mail manželovi) – čtení a ústní překlad, neznámé výrazy vyhledejte ve slovníku. Procvičujte čtení nahlas.
2. Výukové video – www.youtube.com

Ruskij jazyk dlja inostrancev – slovesa „jezdit' i chodit'“ ve větách

<https://www.youtube.com/watch?v=yFx97U5W5z4>

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Dans vos livres sur la page n. 12, faites l'exercice n. 2b, 3.a, b,c
page n. 13 faites l'exercice 5a,b

DĚJEPIS prezentace Československo v 2.pol.20.stol. zapsat a naučit slidy 2 a 3, pak zhlédni na Streamu S lavné dny <https://www.slavne-dny.cz/episode/582834/den-kdy-skoncilo-prazske-povstani-9-kveten>

(veškeré materiály resp. odkaz na ně najdeš na mailu dejepis.perina@seznam.cz, heslo: perina1139 složka 9. ročník)

FYZIKA

Jaderné elektrárny v České republice

Temelín (ČEZ) <https://www.youtube.com/watch?v=ro4bH7rdF54>

Dukovany <https://edu.ceskatelevize.cz/jaderna-elekrarna-5e441abaf2ae77328d0a6f30>

